

7.7.2026

VN/2321/2026
VN/2321/2026-SM-20

Työ- ja elinkeinoministeriö

TEM 2.7.2026; VN/2321/2026

Sisäministeriön poliisiosaston lausunto HE-luonnoksesta ulkomaalaislain ja kausityölain muuttamiseksi

Esityksen tavoitteena on vahvistaa työperäisen hyväksikäytön torjuntaa oleskelulupamenettelyssä parantamalla Maahanmuuttoviraston mahdollisuuksia puuttua väärin toimiviin työnantajiin sekä lisäämällä työnantajien vastuuta. Esityksessä ehdotetaan muun muassa uusia työnantajaa koskevia velvoitteita ja muutoksia työnantajaan kohdistettaviin hallinnollisiin seuraamuksiin. Samalla esityksellä täsmennetään kausityödirektiivin täytäntöönpanoa ja saatetaan kansallinen lainsäädäntö vastaamaan Euroopan komission esittämiä vaatimuksia.

Esityksen keskeisinä ehdotuksina työnteon perusteella myönnettäviin oleskelulupiin asetetaan uusi edellytys, jonka mukaan työnantajan on vakuutettava, ettei työntekijältä ole peritty maksuja työsuhteen solmimisesta. Lisäksi Maahanmuuttoviraston oikeutta asettaa työnantajille oleskelulupien myöntämiskieltoja eli pidättäytymispäätöksiä laajennetaan, sujuvoitetaan ja ulotetaan koskemaan myös kausityönantajia. Kausityölakiin tehdään samalla Euroopan komission rikkomusmenettelyn edellyttämät korjaukset, joiden myötä lakiin lisätään velvoite kausityöntekijöille annettavien tietojen kirjaamisesta ja korjataan luvan uudistamista koskeva pykälä.

Poliisiosasto pitää esityksen tavoitteita ja ehdotettuja muutoksia perusteltuina ja kannatettavina.

Pidättäytymispäätöksen käyttöalan laajentaminen ja sen soveltamisedellytysten täsmentäminen voivat lisätä työnantajien kannustimia huolehtia velvoitteidensa noudattamisesta. Hallinnollisten seuraamusten ennakoitavuuden vahvistaminen tukee osaltaan lainmukaisten rekrytointikäytäntöjen omaksumista, vaikka muutosten tosiasialliset vaikutukset riippuvat myös niiden käytännön soveltamisesta.

Pidättäytymispäätöksen kohdistaminen työnantajaan yksittäisen työntekijän sijaan on perusteltu ratkaisu. Se mahdollistaa puuttumisen työnantajan toimintatapoihin silloin, kun niissä havaitaan vakavia puutteita, ja voi vähentää riskiä siitä, että uusia työntekijöitä päätyy hyväksikäyttöön johtaviin työsuhteisiin.

Kannatettavana pidetään myös ehdotusta, jonka mukaan työnantajan tulee vakuuttaa, ettei työntekijältä ole peritty maksuja työsuhteen solmimisesta. Vaikka uusi velvoite lisää työnantajien hallinnollisia velvoitteita vain rajallisesti, se korostaa työnantajan vastuuta rekrytointin asianmukaisuudesta ja tekee näkyväksi sen, ettei rekrytointimaksujen periminen työntekijältä ole hyväksyttävää.

Perusteltuna pidetään myös pidättäytymispäätöksen perusteiden laajentamista koskemaan työnantajan velvollisuuksien olennaista laiminlyöntiä sekä työntekijöiden hyväksikäyttöön liittyviä rikostuomioita. Muutokset parantavat sääntelyn johdonmukaisuutta ja voivat vahvistaa viranomaisten mahdollisuuksia puuttua vakaviin laiminlyönteihin.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

Lisäksi pidättäytymispäätösmenettelyn sujuvoittaminen poistamalla erillinen virheellisten tietojen korjausvaihe voi tehostaa hallinnollista menettelyä. Työnantajan oikeusturvan kannalta on tärkeää, että mahdollisuus tulla kuulluksi ennen päätöksentekoa säilyy.

Esityksellä voi olla myös myönteisiä vaikutuksia yritysten väliseen kilpailuun. Mikäli sääntely parantaa mahdollisuuksia puuttua työnantajiin, jotka laiminlyövät lakisääteisiä velvollisuuksiaan tai syyllistyvät vakaviin väärinkäytöksiin, se voi osaltaan vahvistaa vastuullisesti toimivien yritysten toimintaedellytyksiä ja tukea työmarkkinoiden toimivuutta.

Kokonaisuutena arvioiden ehdotetut muutokset parantavat viranomaisten edellytyksiä puuttua työperäiseen hyväksikäyttöön ja täsmentävät työnantajien velvollisuuksia. Muutosten käytännön vaikutuksia on kuitenkin tärkeää seurata lainsäädännön voimaantulon jälkeen. Erityisesti on arvioitava, missä määrin uudet keinot ehkäisevät hyväksikäyttöä ja miten ne vaikuttavat työnantajien toimintaan, sillä väärinkäytösten ilmenemismuodot voivat muuttua sääntelyn kehittyessä.

Poliisijohtaja

Stefan Gerkman

Poliisitarkastaja

Juha Tuovinen

Jakelu TEM Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiedoksi TEM MAKO Kansainvälinen osaaminen ja työvoima -tiimi, Jarmo Tiukkanen
 TEM MAKO Kansainvälinen osaaminen ja työvoima -tiimi, Ariann Grandell
 TEM MAKO Kansainvälinen osaaminen ja työvoima -tiimi, Tuulia Muuronen

VN/2321/2026-SM-20

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: